

Lauge Larsen, borgmester i Mosø Kommune
Lene Kjelgaard Jensen, borgmester i Thisted Kommune

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

Kære Lauge Larsen og Lene Kjelgaard Jensen.

Tak for jeres henvendelser d. 22. november og d. 23. november 2010 angående besparelserne på VUC-området og uddannelsesområdet generelt på Finansloven for 2011.

Jeg vil gerne indlede med at understrege, at den økonomiske situation, som Danmark står i, gør det nødvendigt at prioritere ressourcerne – også inden for uddannelsesområdet. I en sådan situation ønsker jeg at anvende statens midler der, hvor de gør mest gavn i forhold til at opkvalificere arbejdsstyrken.

VUC-området

Tilpasningen af tilskuddene til de almene voksenuddannelser skal ses i lyset af de meget store overskud, som sektoren har oparbejdet over de seneste år. VUC-sektoren havde således i 2009 et overskud på 190 mio. kr. og på 75 mio. kr. i 2008 samt 99 mio. kr. i 2007. Dette tyder på, at de takster, der blev fastsat i forbindelse med overgangen til staten har været fastsat for højt.

Analysen viser bl.a., at der i 2009 var overskud på over 90.000 kr. pr. årselev på ordblindeundervisningen.

Besparelserne på de almene voksenuddannelser indebærer også en højere grad af målretning af tilskuddene til personer med arbejdsmarkedstilknøytning.

Konkret lægges der op til, at alderspensionister og efterlønsmodtagere på 60 år og derover skal betale 750 kr. mere pr. fag på AVU og hf-enkeltfag, mens det fortsat vil være gratis at følge undervisningen på FVU og ordblindeundervisning.

Initiativet betyder, at midlerne målrettes dem, der har mest brug for dem. Det er særligt de kortuddannede og personer med behov for at få opkvalificeret de grundlæggende kompetencer.

Personer uden arbejdsmarkedstilknytning indgår ikke i arbejdsstyrken og deres deltagelse i voksen- og efteruddannelseskurser må derfor i højere grad betragtes som fritidsorienteret. Derfor synes jeg også, det er rimeligt, at disse personer skal betale mere for at deltage i kurser på VUC eller alternativt følge sammenlignelige kurser i folkeoplysningsforbundene.

Pensionister og efterlønsmodtagere har altså fortsat mulighed for at følge grundlæggende IT såvel på VUC som i folkeoplysningsforbundene.

Indførelsen af fuld deltagerbetaling for personer med en videregående uddannelse er med til at målrette statens midler til voksen- og efteruddannelse mod dem, der har mest brug for det. Det er særligt de kortuddannede og personer med behov for at få opkvalificeret de grundlæggende kompetencer.

Når personer med en videregående uddannelse fremover selv skal betale den fulde deltagerbetaling ved deltagelse i kurser, som er henvendt til kortuddannede, er det ikke, fordi jeg mener, at personer med en videregående uddannelse ikke skal efteruddannes. Men jeg mener, de skal videreuddannes på et niveau, der som minimum er på samme niveau som det, de allerede har. Personer med en videregående uddannelse har jo fortsat mulighed for at videreuddanne sig inden for åben uddannelse, f.eks. ved at tage en diplom- eller masteruddannelse.

Desuden synes jeg ikke, at det er rimeligt at anvende store dele af statens midler på, at personerne med en videregående uddannelse deltager i kurser på VUC med et primært fritidsorienteret perspektiv. Denne kursusaktivitet, mener jeg, hører hjemme i folkeoplysningsforbundene.

Det er forventeligt, at nogle af kursisterne på VUC efter de ændrede vilkår vil søge over i folkeoplysningsforbundene. Jeg forventer dog ikke aktivitetsfald i det omfang, I henviser til.

Ændrede vilkår for SVU

Angående de ændrede vilkår for SVU, er det min opfattelse, at en ramme på 40 uger med SVU giver gode muligheder for at tilrettelægge et individuelt tilpasset efter- og videreuddannelsesforløb.

Endvidere vil jeg gerne understrege, at en lønmodtager i en uopsagt stilling, der har indgået en aftale med sin arbejdsgiver om orlov til at deltage i en uddannelse med SVU og er begyndt på uddannelsen, vil kunne fortsætte sin uddannelse med SVU, også efter en afskedigelse og derpå følgende fratræden.

Lønmodtagere, der indgår en aftale om orlov til uddannelse med SVU og påbegynder uddannelsen efter afskedigelsen, kan fortsætte deres uddannelse med SVU i opsigelsesperioden, men ikke udover tidspunktet for deres fratræden.

Forslaget har til formål at sikre, at SVU tildeles personer, der reelt er i beskæftigelse, da målgruppen for SVU er beskæftigede, der ønsker at videreudanne sig. Personer, der er blevet ledige, eller som snart bliver det, skal som udgangspunkt omfattes af den almindelige beskæftigelsesindsats med henblik på at komme i beskæftigelse igen hurtigst muligt.

Erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse

For så vidt angår de erhvervsrettede voksen- og efteruddannelser (EVE), som I nævner i jeres henvendelse, sker størstedelen af takstreduktionen i 2011 som følge af en midlertidig takstforhøjelse fra 2008-2010, udmøntet af globaliseringsmidlerne. For at undgå at dette bortfald får særligt store konsekvenser for nogle enkelte områder, har Undervisningsministeriet omjusteret taksterne på finanslovsaftalen for 2011. Der vil derefter kun være en enkelt takstgruppe, der reduceres med ca. 17 pct. mens de andre reduceres med mindre. Derudover reduceres taksterne på EVE, ligesom de øvrige uddannelsesområder, med 1,5 pct. i 2011 som følge af en dispositionsbegrænsning. Det er naturligvis uheldigt, at den midlertidige takstforhøjelse bortfalder i samme år, hvor staten er nødt til at spare på alle områder.

I nævner i jeres henvendelse, at der er indført et loft på 140.000 kr. pr. årselev. Jeg må gøre opmærksom på, at dette loft kun gælder for lediges deltagelse i 6 ugers selvvalgt uddannelse. Beskæftigede kan fortsat deltage i samtlige AMU-kurser, ligesom ledige kan deltage i alle kurserne som led i den aktive beskæftigelsesindsats. Der vil altså ikke være tale om en halvering af efteruddannelsen inden for de områder, som I nævner, da det kun er ca. 17 pct. af den samlede efteruddannelse på AMU, der tages som led i 6 ugers selvvalgt uddannelse.

Uddannelse i yderområderne

I forhold til besparelserne på erhvervsuddannelserne vil jeg gerne pointere, at statstilskuddet til erhvervsskolerne er højere end nogensinde, og at besparelser på erhvervsskolerne skal ses i lyset af dette historisk høje niveau.

Jeg føler mig overbevist om, at erhvervsskolerne vil kunne foretage effektiviseringer og samtidig fortsætte med at levere uddannelse af høj kvalitet.

I udtrykker i jeres henvendelse bekymring for, at besparelserne i Finanslovsaftalen vil skade yderområdernes muligheder for at højne uddannelsesniveaet.

I den sammenhæng vil jeg gerne påpege, at tilskudsstrukturen er indrettet således, at den understøtter faguddannelsen i mindre afdelinger på såvel erhvervsskoler som VUC'er.

Det er en del af finanslovsaftalen, at der ikke ændres på de faste tilskud netop for at understøtte fagudbuddet i de tyndt befolkede dele af landet.

På VUC drejer det sig om grundtilskud, regionalt undervisningstilskud og ø-tilskud, der har til formål at give økonomisk grundlag for undervisning med holdstørrelser i de tyndtbefolkede dele af landet. De faste tilskud pr. årselev varierer således fra 800 kr. pr. årselev til 16.800 kr. pr. årselev, hvor det særligt er de små VUC'er i udkantsområder, der modtager et meget højt samlet tilskud pr. årselev.

Også på de mindre erhvervsskoler udgør grundtilskuddet og udkanttilskuddet en større andel af det samlede tilskud, end på de større skoler.

Samlet set mener jeg, at tilskudsstrukturen og den store aktivitetstilgang de senere år vil understøtte gode muligheder for uddannelse - også i de tyndtbefolkede egne.

Finanskrisen har skabt et stort pres på statens økonomi, som gør det nødvendigt at skabe balance mellem de offentlige indtægter og udgifter. For at opsvinget kan udvikle sig og blive selv bærende, er det nødvendigt at begrænse den offentlige sektors vækst og sikre det private mod nye skatter og afgifter.

I sidste ende mener jeg også, at gode udviklingsvilkår i yderområderne er betinget af, at vi får skabt samfundsøkonomisk vækst.

Med venlig hilsen

Tina Nedergaard